

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici.

Žalm 121, 5

(Hesla Jednoty bratrské 2018)

*** Úvodem: *****

Suchdol nad Odrou je kolébkou Moravských bratří. Jde o duchovní potomky J. A. Komenského, které zde musel zanechat a odejít r. 1621 do emigrace, kde strávil pak celý zbytek života. 100 let po jeho odchodu odtud emigrovalo asi 230 Suchdolanů (z celého Kravařska asi 550 obyvatel), založili si v Sasku exulantskou osadu Herrnhut, česky Ochranov, odkud jako misionáři šířili Komenského myšlenky do různých částí světa.

Jednou za tři roky pořádáme konferenci, na níž se sjedou historici, nadšenci a obdivovatelé díla Moravských bratří s novými poznatky o těchto Moravanech. Přinášíme zprávu o VIII. Mezinárodní konferenci MORAVIAN, především o jejím průběhu. Spolupořadatelé byli městy Suchdol nad Odrou, Státní okresní archiv v Novém Jičíně, Muzeum Novojičínka, Johannes-Mathesius-Gesellschaft a Landschaftsrat der Heimatlandschaft Kuhländchen.

*** Je za námi: *****

VIII. Mezinárodní konference Moravian 21. - 23. 9. 2018

Hlavní téma: Přínos Moravských bratří zemím a národům.

Vedlejší témata: Johann Teltschik (1696-1764), zakladatel sborů v Anglii a Irsku

- 275 let bratrské misie mezi Mohykány

- Bylo připomenuto 21 Moravanů - převážně misionářů, jubilujících v letech 2017, 2018, 2019

- Nebylo opomenuto ani významné výročí, 100 let trvání ČR, konference byla zaregistrována jako partner projektu Staleté kořeny

**** Program v pátek 21. 9. 2018

*****

Konferenci zahájil v 10:00 hod. starosta městyse Suchdol nad Odrou Ing. Richard Ehler, prostor byl poskytnut i došlým pozdravům z různých koutů světa a následovala série přednášek:

Parsons Loraine - archiv JB, Londýn: Johann Teltschik (1696-1764), zakladatel sborů v Anglii

Prof. Dr. Brossmann Ulf - Mnichov: Georg Kunz, eine tragische Gestalt unter den Mährischen Brüdern

ThDr. Pietak Stanislav - Smilovice: Misionář Pácalt (1773-1818) a luterská misie

Loula David - Heřmanův Městec: 100 let státnosti, Staleté kořeny

Mgr. Srba Ondřej - Muni Brno: Bratrské překlady textů do Kalmyčtiny a jiných jazyků

Rafael David - Velká Bíteš: Moravský bratr z Čech Josef Kučera (1741-1817)

Neústupný Pavel - Berlín: Misie Moravských bratří v Livonsku

Pytr Martin, genealog - Mořkov: Rod Neisserů ze Žiliny

Pavel Neustupný z Berlína přednáší

L. Parsons odhaluje pamětní desku

Přednášky byly prokládány zajímavým odpočinkovým programem. Na galerii kulturního domu se uskutečnila vernisáž pěti výstav: Reformace ve střední a východní Evropě, zapůjčila organizace Deutsches Kulturforum östliches Europa, Johann Teltschik (1696-1764), Podobizny Komenského, kterou zapůjčilo Muzeum Komenského v Přerově, 275 let misie mezi Mohykány, prezentace činnosti Moravian, Celoživotní práci našeho člena Zdenka Valcháře jsme připomněli výstavou jeho obrazů.

V odpoledních hodinách jsme si udělali vycházku do Parku Moravských bratří, kde jsme odhalili tři nové pamětní desky:

1. Rosina Proske, působila v Berlíně a Estonsku (odhalil Pavel Neustupný - Berlín)
2. Paul Münster, působil v Anglii a Pensylvánii (odhalila Loraine Parsons - Londýn)
3. Paul Schneider, působil v Pensylvánii a na ostrově Sv. Tomáše (odhalil Jan Klas, biskup JB - Benešov)

Na zdi v Parku Moravských bratří je připevněno 25 pamětních desek, v budoucnu by jich mělo být 58. Na tento akt navazovalo zasazení dvou stromů:

1. Jablň Schönér von Herrnhut, lopata byla podána k zahájení zasazení Heinrichu Steinmannovi, který zde zastoupil (herrnhutskou) organizaci Zinzendorfschloss Berthelsdorf.

2. Jasan z Dublinu – akt zasazení zahájila Sarah Graves, biskupka JB ze Severního Irsku. Při sázení se podíleli všichni přítomní, oba zasazené stromy nám budou připomínat také výročí 100 let trvání ČR. Tyto činnosti byly provázeny starými chorály troubenými na dechové nástroje a překrásným počasím.

Po přesunu auty za Suchdol jsme se shromáždili v Lesním kostele Martina Schneidera. Proběhla krátká bohoslužba, společný zpěv, seznámení se s tímto památným místem a společné fotografování.

Po večeri následovala panelová diskuse pro vytrvalé účastníky. Dali jsme zde prostor hostům, kteří nepřijeli s referátem, ale měli zajímavé informace o svých aktivitách, nebo o Moravských bratřích ve světě. Rozešli jsme se až ve 22 hodin.

Hosté přihlízející k odhalování pamětních desek v parku Moravských bratří

Zasazení jabloně Schönér von Herrnhut

Společné foto u kamene v Lesním kostele Martina Schneidera

Slavnostní ráz konferenci dodalo i vystoupení dětského pěveckého sdružení Skřivánek písněmi převážně tématicky zaměřenými a následovala další série přednášek:

Groves Sarah-Severní Irsko, Gracehill: Johann Teltschik (1696-1764), zakladatel sborů v Irsku
Prof.Dr. Brossmann Ulf - Mnichov: Missionar Wenzel Weber und Schicksalsjahre auf St. Croix
Dipl. Psychogerontolog Schinzel Horst - München: 275 let misie mezi Mohykány
Řičan Daniel - Suchdol n. O.: Výprava k Moravským Mohykánům v Connecticutu
Dr. Štěříková Edita - SRN: Leimgrübner Rosina provd. Nitschmann (1719-61), *300 let.

Dr. Štěříková Edita - SRN: Jelínková Marie Kateřina (1717-93), * 300 let
Mgr. Krumplovičová Eva - Paskov: Daniel Neisser (1765-1817), misionář na Karibských ostrovech

Helena Mahelová, Věra Osvaldová, Kateřina Szczepaniková z Brna: Vyprávění o pěší cestě po Via exulantis (Suchdol – Herrnhut, 350 km) v r. 2018

Sérii uzavřela Mgr. Monika Kurková z Liberce přednáškou Přínos Moravských bratří zemím a národů, která shrnula význam Moravských bratří. Na misií odcházeli vždy v pozici těch, kteří obětavě slouží národům, které se teprve po svobodě rozhlíží a chtějí zaujmout místo mezi národy, které jsou duchovně i hmotně již zabezpečeny.

Poté bylo provedeno zhodnocení, předány dárky a pozornosti a pan Strnadel ve valašském kroji s fujarou vyjádřil popěvkem všem účastníkům vděčnost za pozornost, kterou této konferenci věnovali.

Drahomír Strnadel
s fujarou

Sobotní den uzavřel autobusový zájezd s komentovanou cestou po Kravaňsku, s návštěvou rodného domku Fr. Palackého a v Ženklově rodného domku Kristiana Davida. Počasí nám bylo opět velice příznivě nakloněno.

*** Program v neděli 23.9.2018

Poslední konferenční den byl zahájen ráno v 9 hodin přednáškou Mgr. Daniele Freitingera z Kaplice: Co dali Moravští bratři Evropě a lidstvu. V 10 hodin jsme se sešli v evangelickém kostele ke společné bohoslužbě, kterou vedl místní farář Vladimír Pír a kázal Daniel Freitinger. Po bohoslužbě byla poslední přednáška: Historie kostela jako pokračování dějin Moravských bratří.

Zájemci, kteří zůstali, absolvovali komentovanou prohlídku kostela, který je multifunkčním církevním objektem. V poschodí je místnost s výstavou 500 let reformace, v protějším křídle poschodí je umístěna Eckertova knihovna připomínající dějiny Německé evangelické církve a původního německého obyvatelstva. V přízemí je kontaktní místo pro rodáky, kteří přijíždí z ciziny a hledají informace, kde žili jejich předci, a také objevují jejich životní příběhy. Prohlídka kostela byla ukončena výstupem na věž, odkud je výhled po celém Kravaňsku. Po té jsme se odebrali ke společnému obědu v restauraci. Většina hostů se po odpolední kávě rozjžděla do svých domovů.

V odpoledních hodinách hosté nejvzdálenější (z Anglie a Irska) absolvovali poslední procházku a sice nejzajímavější částí Suchdolu n. O. - Zeisbergerovem. Tento název získala horní část obce po rodině Zeisbergerů, jimž patřila část vesnice pod Horním dvorem až do jejich emigrace v r. 1726. Tady jsou dějiny Moravských bratří koncentrovány na malém území obzvláště hustě. Téměř každý dům si nese svůj příběh, mnohdy velice pohnutý. Připomínáme si zde místo, kde stávala stodola postavená z materiálu kostelíku Jednoty bratrské v Hladkých Životicích, čímž převzala úctu místních bratří. Jsou zde místa, kde byly domy pro výstrahu ostatním heretikům strženy, je zde dům, kde Martin Schneider měl svou pokoutní školu. Dokážeme také ukázat, ve kterých domech bydleli ti, kteří donášeli, a ti, kteří tím byli postiženi a proto se raději tajně vydali na pouť 350 km dlouhou a nebezpečnou, do saského Herrnhutu.

Konference se zúčastnilo během tří dnů asi 130 zájemců o toto téma, tlumočeno bylo do angličtiny a němčiny. Setkali se zde zástupci 9 národností: Anglie, Irska, Německa, Švýcarska, Koreje, Slovenska, USA, Kanady, ČR. Během tří konferenčních dnů zaznělo 17 odborných nebo popularizačních přednášek. Přes velikou rozmanitost a nesourodost účastníků ovzduší postupně spělo až téměř ke vztahům rovnajícím se rodinným. Organizátorům bylo blahopřáno k úrovni, které konference dosáhla, a stvrzeno to bylo přihláškami čtyř nových členů do Moravianu.

Děkujeme všem významným osobnostem, které svým jménem zaštitily konferenci: prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., hejtman Moravskoslezského kraje, Ing. Richard Ehler, starosta městyse Suchdol n. O., PhDr. Karel Müller, ředitel Zemského archivu v Opavě, Drahomír Strnadel, předseda Matice Radhošťské, Dr. Edita Štěříková, historička ze SRN, Alan Russel, náčelník kmene Skeregou (Mohykánů), Connecticut, Mgr. Jiří Mitáček, generální ředitel Zemského muzea v Brně.

Zvláštní poděkování patří PhDr. Karlu Chobotovi, který celou konferenci moderoval, a to jako vždy s jistou noblesou, což přispělo k celkové úrovni.

**** Závěr za konferencí: *****

Konference je za námi. Můžeme být spokojeni. Do příprav bylo zapojeno přes 20 členů a příznivců, kteří odvedli velice dobrou práci. Všem patří veliký dík. Již nyní můžeme oznámit, že příští konference bude na podzim 2021 na téma David Zeisberger, *300 let.

Výstupy: Všichni účastníci obdrželi složku s programem a propagačními materiály. Včas se podařilo vydat Sborník VIII. Konference Moravian v roce 2018. Má 144 stran, obsahuje 17 přednášek, 29 obrazových a fotopříloh. Stojí 130 Kč

Finnačně podpořili konferenci: Městys Suchdol n. O., Česko-německý fond budoucnosti, manželé Pantálkovi, JETI model s.r.o., Příbor, Matice Radhošťská, Muzejní společnost Frenštát p. R., Daniel Valchář, obce a města Fulnek, Kunín, Mankovice, Studénka, Šenov u Nového Jičína, Ženkla. Všem děkujeme!

Vydává občanské sdružení MORAVIAN Historicko-vlastivědná společnost se sídlem v Suchdolu nad Odrou, pro vnitřní informovanost členů a našich příznivců, anglická verze se mírně opozdí. Připravil Daniel Řičan - bez jazykové úpravy v počtu 30ks, Kontakt: Daniel Řičan, Čsl.armády 276, 742 01 Suchdol nad Odrou, e-mail: daniel.rican(zavlnáč)seznam.cz ☎556 736 855, 777 348 231